

NAŠA GLAVNA NALOGA SAMOPRISPEVEK

Osrednja točka dnevnega reda 12. seje predsedstva občinske konference SZDL v sredo 8. septembra je bila priprava na referendum za samoprispevek in sprejem programa politične aktivnosti zanj. Poleg tega je predsedstvo govorilo o delovanju SZDL v družbeni bazi, o izvajanju zaključkov seje občinske konference SZDL glede delovanja samoupravnih interesnih skupnosti in o poročilu o poteku javne razprave o osnutku zakona o združenem delu.

ODLOČNO ZA SAMOPRISPEVEK

V ljubljanskih občinah potekajo že nekaj mesecev poglobljene razprave o samoprispevku I. in o uvedbi samoprispevka II. Gre za to, da ocenimo realizacijo dosedanjega samoprispevka, s katerim bomo v Ljubljani do prihodnjega leta zgradili 16 osnovnih šol s telovadnicami, 3 osnovne šole brez telovadnic, 4 telovadnice pri že obstoječih šolah, 25 vzgojnovarstvenih zavodov (vrtcev), vzgojno posvetovalnico ter posebno osnovno šolo. Za Ljubljano je pridobitev 50 objektov družbenega standarda izjemnega pomena še zlasti zaradi vse večjega naraščanja števila prebivalcev in zaradi potrebe po otroškem varstvu in osnovnem šolstvu.

Objekti družbenega standarda, ki smo jih zgradili v petih letih, glede na dinamiko demografskih gibanj ne pokrivajo iz dneva v dan večjih potreb. Rešitev le-teh je možna le z uvedbo novega samoprispevka.

V dosedanjih razpravah smo se v Ljubljani odločili, da vključimo v novi samoprispevek gradnje objektov za varstvo in vzgojo otrok še zdravstvo in skrb za ostarele občane. Zato so v programu tudi zdravstveni domovi in domovi za starejše občane. S tako razširjenim programom želimo rešiti probleme

zdravstvenega varstva in socialnega skrbstva.

Predsedstvo občinske konference SZDL se je odločno zavzelo za novi samoprispevek, s katerim bomo v občini v letih 1977 do 1981 zgradili 5 osnovnih šol, 5 vzgojnovarstvenih zavodov, razširili zdravstveni dom Moste in zgradili dom za starejše občane. Ljubljana pa bo po predlogu programa bogatejša za 19 osnovnih šol, 19 vzgojnovarstvenih zavodov, za adaptiranih pet zdravstvenih domov in za štiri domove za starejše občane.

Skupna vrednost teh objektov znaša 1.283.967.000 din, od česar bi občani z 1,5 odstotnim samoprispevkom od neto osebnih dohodkov prispevali 879.000.000 din. Preostala sredstva bodo zbrala samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo, otroško varstvo, stanovanjska in invalidsko-pokojninska skupnost. Program gradnje objektov iz novega samoprispevka je nadvse obetaven in ne bo prinesel le boljšega družbenega standarda delovnih ljudi in občanov, temveč bo tudi neposredno vplival na večjo produktivnost dela.

Za izvedbo in organizacijo vseh opravil, ki jih moramo opraviti v okviru vseh družbenih subjektov do referendumu, sta po svoji družbeni funkciji zadol-

ženi socialistična zveza in zveza sindikatov. Predsedstvo OK SZDL je zato sprejelo program aktivnosti, ki je frontnega pomena in obvezuje vse v socialistično zvezo združene subjektivne sile.

Med poglavitne vloge sodi primerna organizacijska usposobljenost in organiziranost, izvedba zborov delovnih ljudi in občanov, sprejetje programa izgradnje objektov, animiranje delovnih ljudi in občanov ter izvedba referendumu 21. novembra. Po dobrih organizacijskih in vsebinskih pripravah tudi rezultati prav gotovo ne bodo izostali. Zato pa se bo treba v prihodnjih mesecih kar najbolj organizirati tako v temeljnih organizacijah združenega dela kot v krajevnih skupnostih ter pritegniti v demokratično in politično dogovarjanje slehernega izmed nas.

NALOGE ORGANIZACIJ SZDL V DRUŽBENI BAZI

Predsedstvo OK SZDL je govorilo o osnovnih smereh aktivnosti SZDL v družbeni bazi, ki jih je na podlagi dokumenta zvezne konference SZDL začrtal izvršni odbor predsedstva OK SZDL. V prihodnjem obdobju bo aktivnost OK SZDL usmerjena v dosledno realizacijo frontne organiziranosti SZDL v krajevni skupnosti in občini, v ustanavljanje uličnih, vaških in drugih odborov SZDL, izvajanje statutarnih določil, dopolnjevanje pravil KK SZDL, ustvarjanje možnosti za delo SZDL, v krepitve kadrovske politike in drugo. Predsedstvo OK SZDL se

je ob teh nalogah zavzelo za dosledno realizacijo le-teh in za odgovorno uresničevanje zlasti tistih aktivnosti, ki so frontnega pomena.

DOSLEDNO MORAMO URESNIČEVATI SPREJETE SKLEPE O DELOVANJU SIS

V oceni o uresničevanju sklepov 2. seje OK SZDL o delovanju samoupravnih interesnih skupnosti je predsedstvo ugotovilo, da se sklepi prepočasno uresničujejo. Glede na to ugotovitev je predsedstvo sprejelo predlog stališč, ki jih je pripravil izvršni odbor. Tako bo treba čimprej izdelati oceno delovanja splošnih delegacij, pregledati udeležbo na sejah skupščine SIS, dopolniti samoupravne sporazume in statute, aktivirati delo samoupravne delavske kontrole in doseči večjo koordinacijo dela med SIS in skupščino občine.

Poleg teh nalog bo potrebno opraviti še številne druge, ki se nanašajo na tehnično plat delovanja SIS. Glavni nosilec teh aktivnosti sta, poleg samoupravnih interesnih skupnosti, organizacija SZDL in zveza sindikatov, aktivno pa se morajo vključiti tudi druge družbenopolitične organizacije.

Ob koncu je predsedstvo OK SZDL obravnavalo še poročilo občinskega sveta zveze sindikatov o poteku javne razprave o osnutku zakona o združenem delu. Predsedstvo je javno razpravo ugodno ocenilo in menilo, da bo potrebno še veliko dela do sprejema zakona o združenem delu in po njem. Ivan Kuhar

STALIŠČA OK SZDL O ORGANIZIRANOSTI SIS S PODROČJA DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Občinska konferenca SZDL je na 2. seji razpravljala o organiziranosti in delovanju SIS s področja družbenih dejavnosti in sprejela naslednja stališča:

Iz organiziranosti in delovanja SIS v občini in mestu se lahko ugotovi, da je uspešno opravljena vrsta začetnih nalog. Konstituirane so skupščine SIS, njihovi izvršni in drugi organi ter sprejeti splošni akti za normalno funkcioniranje.

Ob tem pa ne smemo prezreti tudi pomanjkljivosti, predvsem pa vzrokov, zaradi katerih delovanje SIS še ni tako, kot to določajo ustava, zakoni, pa tudi samoupravni sporazumi.

— Vse bolj prihajajo do izraza še nerazčiščena vprašanja o sprejetih ustanovnih dokumentih na ravni občine in mesta; glede na to, da niso razmejene pristojnosti, da se naloge ponavljajo, večkrat odstopamo od sprejetega in določene sistema, obstaja pa tudi nezaupanje o nepravilnostih odločitev v občinskih skupščinah SIS glede zadev, ki so skupnega pomena za mesto.

— Posledice se kažejo v tem, da občinske SIS dokončno sprejemajo odločitve o manj pomembnih vprašanjih, kar zmanjšuje interes delegatov in skupščin SIS in kar pomeni, da je vloga občinskih SIS pogosto zreducirana na vlogo konference delegatov za mestne SIS.

— delovanje SIS je vse preveč izolirano, kar pomeni, da je povezanost z občinsko skupščino, njenimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami premajhna. Ta ugotovitev velja tudi za povezanost SIS med seboj pri reševanju tistih vprašanj, ki so skupna dvema ali več SIS. V takih razmerah SIS ne dobivajo dovolj politične podpore in so v akcijah, ki jih izvajajo, osamljene, kar večkrat vpliva na to, da je njihov vpliv pri sprejemanju posameznih odločitev premajhen. Premalo je tudi iniciative za obravnavo specifične občinske

problematike ali v SIS, skupščini občine ali v mestu;

— neurejeno je vprašanje strokovnih služb v delovanju samoupravnih interesnih skupnosti. Te so sicer organizirane na ravni mesta in občine, vendar zaradi slabe organiziranosti ne nudijo SIS in njihovim organom, še manj pa delegatom dovolj ustrezne pomoči. To ima za posledico, da so sklici sej samoupravnih interesnih skupnosti časovno neusklajeni, da je gradivo preobširno in nerazumljivo, da prihaja prepozno in v premajhnem številu, da delegacijam onemogoča predhodno obravnavo v delegaciji in širši družbeni sredini ter na ta način težko oblikujejo stališča do gradiva. Zaradi tega prihajajo delegati na seje skupščin SIS nepripravljene in brez ustreznih stališč;

— tudi pomanjkanje orientacijskih programov aktivnosti SIS na ravni občine in v odnosu do mesta je vzrok, da so nekatera pomembna vprašanja obravnavana po hitrem postopku in kot ne dovolj razčiščena tudi sprejeta. Na hitro sprejete odločitve povzročajo težave pri izvajanju in pogosto odstopanje od sprejetih dogovorov.

— Da bi v delovanju samoupravnih interesnih skupnosti odpravili ugotovljene pomanjkljivosti, bo potrebno opraviti naslednje:

— spremeniti samoupravne sporazume in druge akte občinskih in mestnih SIS tako, da bodo zagotavljali občinskih SIS pa bodo določali usklajevalne funkcije in reševanje skupnih nalog mesta in občin;

— v občini je potrebno vzpostaviti stalno koordinacijo samoupravnih interesnih skupnosti, skupščine občine in njenih organov, družbenopolitičnih organizacij za usmerjanje vsebinskega delovanja, zagotavljanje povezave in izmenjave informacij in problematike; vodi naj jo predsednik občinske skupščine;

— družbenopolitične organizacije v občini, KS in delovnih organizacijah morajo v večji meri skrbeti za delovanje SIS. Biti morajo pobudniki in usmerjevalci obravnavane problematike, skrbeti za reševanje kadrovske problematike ter zagotavljanje materialno-tehničnih možnosti delovanja SIS;

— splošne delegacije v KS in OZD morajo dosledno opravljati svojo funkcijo. Gradivo za seje skupščin mora biti obravnavano na delegaciji, delegati morajo priložiti na seje skupščin jasno oblikovani stališči. Zaradi tega se morajo delegacije bolj kot doslej povezovati s samoupravnimi organi, strokovnimi službami, družbenopolitičnimi organizacijami in temeljnimi delegacijami v svoji sredini ter se z njimi usklajevati pri sprejemanju stališč.

— Za tako delovanje delegacij so v KS zadolžene krajevne konference SZDL, v delovnih organizacijah pa osnovne organizacije sindikata;

— uskladiti je treba rok sklicevanja sej skupščin tako, da se seje skupščin SIS mora biti trdno tudi do sklicevanja sej mestnih in drugih skupščin SIS. Gradivo za seje mora biti zagotovljeno v zadostnem številu

izvodov ali objavljeno v Naši skupnosti vsaj 14 dni pred sejo skupščine;

— SIS, ki so formirane kot temeljne na ravni regije ali republike, morajo posvetiti več pozornosti delovanju konference v občini ter nositi tudi odgovornost za njihovo delovanje. Konference pa morajo na dnevne rede sej uvrščati več specifične občinske problematike;

— dosledno velja uveljaviti dogovorjeni način organiziranja strokovnih služb SIS tako, da bodo strokovno-analitične naloge opravljale specializirane strokovne službe v mestu ali regiji. Za opravljanje administrativno-tehničnih nalog pa je v občini preučiti možnosti organiziranja enotne tehnično-administrativne službe za vse SIS;

— informiranje delegatov splošnih delegacij je treba izvajati z objavljanjem gradiva v Delegatski tribuni Naše skupnosti, s čimer bo zagotovljeno seznanjanje vseh delovnih ljudi in občanov s problemi, ki so na dnevnih redih skupščin SIS;

— za usposabljanje delegatov je treba v občini ustanoviti koordinacijski odbor, pripraviti program in zagotoviti potrebna finančna sredstva;

— SIS naj pripravijo pregled udeležbe na sejah skupščin iz posameznih delegacij in konferenc delegacij. Na podlagi teh podatkov OK SZDL in občinski svet zveze sindikatov organizirata posvet s predsedniki delegacij in konference delegacij ter družbenopolitičnimi organizacijami zaradi ugotovitve razlogov za slabo udeležbo delegatov na sejah skupščin SIS;

— lotiti se je treba evidentiranja kandidatur za možne delegate posebnih ali splošnih delegacij za SIS in temeljnih delegacij glede na volitve v letu 1978.

AKCIJSKI PROGRAM ZA IZBOLJŠANJE DELOVANJA SIS

Izvršni odbor predsedstva občinske konference SZDL podpira stališča in predloge s posvetov predsednikov splošnih delegacij in konferenc delegacij z dne 15. junija in jih v celoti vključuje v akcijski program za reševanje celotne problematike delovanja SIS.

Na podlagi doslej sprejetih dokumentov sprejema izvršni odbor predsedstva OK SZDL naslednji akcijski program za izboljšanje delovanja SIS.

1. Izdelava ocene delovanja splošnih delegacij in konference delegacij

V oceni je treba temeljito obdelati možnosti in način delovanja, poimensko ugotoviti prisotnost delegatov na sejah, povezavo s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način informiranja, zlasti uspešnost povratnih informacij ter druga vprašanja, ki so pomembna za delovanje delegacij.

Nosilec: Oceno izdelajo splošne delegacije in konference delegacij, za pravočasnost ocene pa so odgovorne osnovne organizacije sindikata in krajevne konference SZDL.

Rok: 15. september.

2. Obravnava ocene

Oceno delovanja delegacij morajo obravnavati na skupni seji obeh delegacij, vodstev družbenopolitičnih organizacij, delavskega sveta oziroma sveta KS ter sprejeti konkretne sklepe za odpravo vseh pomanjkljivosti. Oceno in zaključke je treba posredovati občinskemu svetu zveze sindikatov in OK SZDL.

Nosilec: Za razprave v OZD je zadolžena OO sindikata, za razprave v KS pa krajevne konference SZDL.

Rok: september.

3. Obravnava stališč OK SZDL

Stališča 2. seje občinske konference SZDL in smernice za nadaljnji razvoj delegatskega sistema morajo obravnavati izvršni odbori in skupščine SIS ter takoj sprejeti ustrezne ukrepe (koordinacija rokov sklicevanja sej, dogovor o vsebini sej, distribucija gradiva ipd.).

Nosilec: Izvršni odbori skupščin SIS

Rok: september.

4. Udeležba na sejah

a) Krajevne skupnosti in OZD so dolžne zagotoviti udeležbo delegatov na sejah skupščin SIS, za nedelavne delegate pa izvesti postopek odpoklica in opraviti nadomestne volitve.

Nosilec in rok: Stalna naloga družbenopolitičnih organizacij, delegacij in samoupravnih organov.

b) Izdelati je treba točen pregled udeležbe na sejah s skupščine, ločeno po zborih in delegacijah — konferencah. Pregled udeležbe je treba vključiti v obravnavo stališč OK SZDL in jih hkrati posredovati OK SZDL.

Nosilec: Administrativno-tehnične službe SIS.

Rok: konec avgusta.

5. Statutarna vprašanja

Mnenja predstavnikov SIS o neustreznosti statutarni urejenosti SIS terjajo resno pripravo sprememb in dopolnitev statutov SIS v občinah in mestu.

Vprašanja je treba obravnavati ločeno:

a) razmejitve pristojnosti med SIS v občini in mestu ter odnosi med njimi;

b) razmejitve pristojnosti med skupščino in izvršnim odborom SIS;

c) položaj in delovanje samoupravne kontrole;

č) odnos skupščine občine, izvršnega sveta in upravnih organov do SIS;

d) organiziranje strokovnih služb.

O vseh teh vprašanjih morajo izvršni odbori ali drugi organi SIS pripraviti konkretna stališča in predloge za dopolnitve ali spremembe statutarnih dokumentov.

Nosilec: Izvršni odbori SIS.

Rok: konec septembra.

6. Vsebinska vprašanja delovanja SIS

a) Ocena, v kolikšni meri skupščine SIS v občini obravnavajo problematiko, ki izhaja iz konkretnih razmer v občini ter koliko so postavljene v vlogo konference delegacij za seje mestnih, regijskih in republiških SIS;

b) vloga SIS kot četrtega zbora občinske skupščine. Gre predvsem za opredelitev vprašanj, ki bi jih po mnenju posamezne SIS morali obravnavati na skupni seji s pristojnim zborom občinske skupščine;

c) funkcija SIS socialnega varstva ni zaživel med drugim tudi zato, ker SIS, ki so njene ustanoviteljice, niso oblikovale programov, ki bi jih morali reševati v skupnosti socialnega varstva;

č) SIS se morajo dogovoriti za način tekočega spremljanja in reševanja problematike, ki spada v »mejno področje«. Ta del dejavnosti je ostal nedorečen tudi v planskih dokumentih SIS.

Nosilec: Izvršni odbori SIS.

Rok: konec septembra.

Ko bodo opravljene navedene naloge, bo predsedstvo OK SZDL ponovno razpravljalo o delovanju SIS, predvsem v vidika izvajanja stališč 2. seje občinske konference SZDL in ocenilo praktične rezultate aktivnosti na tem področju.

Nosilec: Predsedstvo OK SZDL.

Rok: 15. november.

Izvršni odbor predsedstva OK SZDL meni, da je delovanje SIS treba jemati kot celovito akcijo, v katero morajo biti z vso odgovornostjo vključeni vsi družbeni dejavniki: delegacije, samoupravni organi v KS in OZD, družbenopolitične organizacije, skupščine, izvršni odbori in strokovne službe SIS in drugi. Le tako zastavljena akcija lahko pripelje do želenih rezultatov.

Izvršni odbor predsedstva OK SZDL

LEKARNA MOSTE — Na desni fotografiji so novi prostori lekarne v poslovnem centru Most — v Rojčevi ulici. Že dolgo takole samevajo v umazaniji in z drugimi znaki zapuščenosti. Lekarna Moste namreč ne more zbrati denarja za nakup opreme, da bi se preselila iz stare stavbe. Za sedanje prostore lekarne se poteguje zdravstveni dom Moste, ki bi jih lahko s pridom uporabil — zaradi neposredne bližine in še bolj zaradi lastne prostorske stiske.

